BASIS VOOR BELEID

Stadjers over buurtaccommodaties

Een Stadspanelonderzoek

Een Stadspanelonderzoek

januari 2012

Laura de Jong Mayan van Teerns

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Resultaten	7
2.1 Redenen niet en wel bezoeken buurtcentra 2.2 Toekomst	9 12
2.2 Opmerkingen	16
4. Samenvatting en conclusies	17

1. Inleiding

In 2005 heeft de Gemeente Groningen een nieuw accommodatiebeleid vastgesteld. Dit beleid is tot stand gekomen door middel van een intensief inspraaktraject. Uitgangspunt van het nieuwe beleid is dat het beheer en gebruik van buurtaccommodaties wordt verbeterd.

Vanaf 1 januari 2007 is het nieuwe beleid ingevoerd. Van tevoren is vastgelegd dat de gemeente de voortgang van het beleid evalueert. In 2009 is er een tussenevaluatie van dit nieuwe beleid geweest. Nu wordt het beleid opnieuw geëvalueerd. Bij deze evaluatie wil de gemeente Groningen nadrukkelijk ook de mening van niet-bezoekers van buurtaccommodaties betrekken.

Wat vinden stadjers van de buurtcentra, wijkcentra en speeltuingebouwen in de gemeente Groningen? Dat hebben we gevraagd aan het Stadspanel. Dit is een grote groep stadjers die hun mailadres hebben gegeven om mee te werken aan internetonderzoek van Onderzoek en Statistiek Groningen. Het Stadspanel telt op dit moment ongeveer 7.500 leden.

2. Resultaten

De respons

Er hebben 2.334 mensen aan deze enquête meegedaan. Het responspercentage van ruim 30 procent is goed te noemen en komt overeen met andere stadspanelonderzoeken.

Bezoek aan buurtaccommodaties

De meerderheid (68 procent) van de respondenten bezoekt geen buurtaccommodaties¹.

Er is een kleine groep van 67 stadjers die buurtaccommodaties alleen bezoekt om kinderen te brengen of te halen.

Er zijn 682 respondenten die wel eens een buurtaccommodatie bezoeken, dit is 29 procent van het totaal. Hen hebben we gevraagd hoe vaak zij een buurtaccommodatie bezoeken. De resultaten hiervan zijn te zien in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Frequentie bezoek buurtaccommodaties van bezoekers

antwoord	bezoekers
ongeveer 1x per week of vaker	30%
ongeveer 2x per maand of vaker	
ongeveer 1x per maand	13%
ongeveer 1x per twee maanden / 6x per jaar	9%
minder dan 6x per jaar	48%
ongeveer 1x per jaar	
n	682

De meeste bezoekers bezoeken de buurtaccommodaties niet zo vaak, minder dan 6 keer per jaar. Toch is er ook bijna een derde van de bezoekers dat de buurtaccommodaties wekelijks bezoekt.

In het vervolg van deze rapportage rekenen we respondenten die 6 keer per jaar of vaker een buurtcentrum bezoeken tot de bezoekers. <u>Tot de niet-bezoekers rekenen we ook de minder frequente bezoekers en de brengers/halers van kinderen.</u>

¹ In de enquête Leefbaarheid en veiligheid 2010 hebben we gevraagd hoe vaak huishoudens gebruik maken van het buurthuis. Driekwart antwoordde toen 'nooit' en

nog eens 7 procent kende geen buurthuis in de buurt.

De respondenten

Ongeveer evenveel mannen als vrouwen hebben deze enquête ingevuld. Het verschil tussen bezoekers en niet-bezoekers is niet significant. De meeste respondenten waren tussen de 40 en de 64 jaar; 52 procent waar dat in de bevolking 33 procent is. Daarnaast deden er ook mensen van tussen de 18 en 39 jaar mee (32 procent) en ouderen (15 procent). Gemiddeld genomen hebben de respondenten relatief vaak een HBO- of WO-diploma en rekenen ze zich tot de middeninkomens.

Tabel 2.2 Kenmerken respondenten, bezoekers en niet-bezoekers en significantie verschil, vergeleken met kenmerken bevolking (2011)

	bezoekers	niet-bezoekers	verschil significant?	bevolking
man	46%	52%	nee	49%
vrouw	54%	48%		51%
18-39 jaar	17%	34%	ja	53%
40-64 jaar	58%	52%		33%
65 jaar e.o.	25%	14%		13%
laag inkomen	29%	22%	ja	
middeninkomen	55%	53%		
hogerinkomen	16%	24%		
laag opgeleid	17%	9%	ja	
middelhoog opgeleid	31%	29%		
hoger opgeleid	52%	62%		

2.1 Redenen niet en wel bezoeken buurtcentra

Stadjers hebben verschillende redenen om de buurtcentra niet te bezoeken. Dit is te zien in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Redenen niet-bezoekers

Redenen	niet-bezoekers
ik heb voldoende activiteiten elders	61%
ik heb er geen behoefte aan	55%
ik weet niet welke activiteiten er plaatsvinden	16%
ik ken geen wijk-/buurtcentrum/speeltuingebouw in mijn buurt	14%
de activiteiten spreken me niet aan	11%
de activiteiten zijn vaak op tijden dat ik niet kan	9%
ik voel me niet thuis in het wijk-/buurtcentrum/speeltuingebouw	5%
ik voel me niet prettig bij de andere bezoekers van het wijk- /buurtcentrum/speeltuingebouw	2%
het wijk-/buurtcentrum/speeltuingebouw is te ver van mijn huis	1%
ik vind de sfeer niet prettig	1%
ik vind het geen aantrekkelijk gebouw (niet goed onderhouden, niet schoon)	1%
*ik werk	1%
*ik heb daar geen tijd voor	1%
de activiteiten zijn te duur	1%
*ik heb geen kinderen	1%
ik vind de omgeving van het wijk-/buurtcentrum/speeltuingebouw onveilig	0%
ik vind de beheerder(s) en/of vrijwilligers niet klantvriendelijk	0%
het gebouw is niet toegankelijk voor mensen met een beperking	0%
anders, namelijk	2%
weet niet / geen antwoord	2%
n=	1.930

^{*} deze antwoorden hebben respondenten zelf toegevoegd bij 'anders, namelijk', de andere waren voorgeprogrammeerde antwoordmogelijkheden. De categorie 'anders, namelijk in de tabel is verminderd met de antwoorden die achter * zijn weergegeven.

De meest genoemde redenen zijn dat zij voldoende activiteiten elders hebben of geen behoefte hebben aan een buurtcentrum. Voor deze mensen zal er niet veel veranderen wanneer een buurtcentrum wordt verbeterd.

De bekendheid van de buurtcentra en de activiteiten die er plaatsvinden zijn duidelijk voor verbetering vatbaar. Respectievelijk 14 en 16 procent van de niet-bezoekers geeft deze redenen om geen buurtaccommodatie te bezoeken.

Telkens rond de 10 procent geeft aan dat de activiteiten niet aanspreken en dat de activiteiten op momenten zijn dat de respondent niet kan komen.

Eén op de twintig komt niet graag in de buurtaccommodatie omdat hij zich daar niet thuis voelt. Bij 2 procent is dat vanwege de andere bezoekers van het centrum.

De andere redenen voor het niet bezoeken van buurtaccommodaties worden door 1 procent of minder respondenten genoemd. Er zijn dus weinig klachten over de locatie van de centra in de buurt, de veiligheid van de omgeving, het onderhoud van de gebouwen en de toegankelijkheid voor mensen met een beperking, de prijs van de activiteiten, de sfeer in de buurtcentra en de klantvriendelijkheid van beheerders en vrijwilligers die er werken.

De bezoekers van buurtaccommodaties hebben we gevraagd om belangrijke redenen om de accommodaties te bezoeken. De resultaten staan in tabel 2.2.

Tabel 2.2 Redenen bezoekers

Redenen	bezoekers
de activiteiten die er plaatsvinden	53%
dat de activiteiten dicht bij huis zijn	25%
het ontmoeten van andere mensen	20%
ik ben als vrijwilliger actief	16%
actief betrokken zijn bij de buurt	12%
het krijgen van informatie en advies	8%
de gezelligheid en de sfeer	6%
anders	21%
n=	341

De activiteiten zijn de meest genoemde reden voor het gebruik van buurtaccommodaties. Andere veel voorkomende redenen zijn dat het dicht bij huis is en dat men er andere mensen kan ontmoeten.

Bezoekers hebben over verschillende kenmerken aangegeven in hoeverre ze hiermee tevreden zijn. Deze resultaten zijn te zien in figuur 2.1.

zeer tevreden tevreden ontevreden zeer ontevreden weet niet/geen antw

toegankelijkheid gebouw
onderhoud gebouw
omgang beheerders/vrijwilligers met bezoekers
inhoud activiteitenaanbod volwassenen
inhoud activiteitenaanbod kinderen/jongeren
invloed bezoekers op activiteitenaanbod

Figuur 2.1 Tevredenheid van bezoekers over buurtcentra

De bezoekers zijn redelijk tevreden over de buurtcentra. Van degenen die hun mening hebben gegeven is steeds een ruim merendeel tevreden.

Over de toegankelijkheid van het gebouw en het onderhoud ervan is ruim 80 procent tevreden. Tegen de 80 procent is tevreden over de manier waarop beheerders en vrijwilligers omgaan met bezoekers.

Bij de andere drie aspecten is het percentage dat geen mening heeft of geen antwoorden heeft gegeven vrij groot. De percentages die tevreden zijn, zijn daardoor veel kleiner. Rond de 60 procent is tevreden over de inhoud van het activiteitenaanbod voor volwassenen. Als we alleen kijken naar degenen die een oordeel hebben gegeven is dat 80 procent. Over de inhoud van de activiteiten voor kinderen is 44 procent van alle bezoekers tevreden en 75 procent van degenen met een oordeel. Bij de mate van invloed die bezoekers hebben op het activiteitenaanbod geldt dit voor 34 procent van alle bezoekers en 64 procent van degenen met een oordeel.

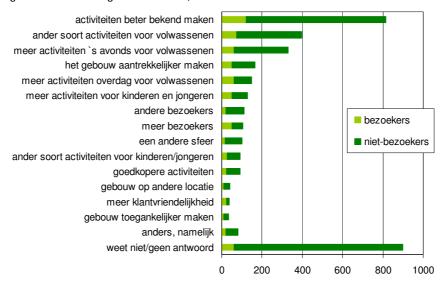
2.2 Toekomst

Wat kan er worden verbeterd aan de buurtcentra? Deze vraag hebben we zowel aan bezoekers als aan niet-bezoekers gesteld. De resultaten zijn te zien in tabel 2.3 (percentages) en figuur 2.2 (aantallen).

Tabel 2.3 Verbeteringen buurtcentra, percentages

Verbeteringen	% bezoekers	% niet- bezoekers
activiteiten beter bekend maken	38%	36%
ander soort activiteiten voor volwassenen	23%	17%
meer activiteiten `s avonds voor volwassenen	19%	14%
het gebouw aantrekkelijker maken	16%	6%
meer activiteiten overdag voor volwassenen	19%	5%
meer activiteiten voor kinderen en jongeren	16%	4%
andere bezoekers	7%	5%
meer bezoekers	16%	3%
een andere sfeer	5%	5%
ander soort activiteiten voor kinderen en jongeren	9%	3%
goedkopere activiteiten	8%	3%
een wijk-/buurtcentrum/speeltuingebouw op een andere	3%	2%
meer klantvriendelijkheid bij beheerder(s) en/of vrijwilligers	7%	1%
het gebouw beter toegankelijk maken	3%	1%
anders, namelijk	6%	3%
weet niet / geen antwoord	19%	44%
n	323	1.904

Figuur 2.2 Verbeteringen buurtcentra, aantallen

De grootste verbetering is het beter bekend maken van de activiteiten. Verder vinden stadjers een ander soort activiteiten voor volwassenen en meer activiteiten voor volwassenen in de avonduren verbeteringen voor de buurtcentra. Zowel niet-bezoekers als bezoekers geven deze zaken op als verbeteringen. Voor de bezoekers zijn dit blijkbaar geen redenen om de buurtcentra niet meer te bezoeken.

Antwoorden die worden genoemd in de categorie 'anders' hebben betrekking op de bekendheid van de buurtcentra en op het ontbreken van buurtcentra. Ook de gastvrijheid voor andere groepen wordt enkele keren genoemd. We hebben stadjers ook gevraagd aan wat voor soort activiteiten zij in de toekomst deel zouden willen nemen. De resultaten hiervan staan in tabel 2.4 (percentages) en figuur 2.3 (aantallen).

Tabel 2.4 Gewenste activiteiten, percentages

Activiteiten	bezoekers	niet-bezoekers
om iets te leren (cursussen, workshops)	58%	44%
culturele activiteiten (bv. koor, kookclub)	29%	24%
informatie en advies	26%	20%
sport en bewegen (bv: fietstocht, dansen)	32%	17%
samen eten (buurtrestaurant)	26%	13%
activiteiten voor kinderen en jongeren	25%	12%
ontmoeting en ontspanning (bv: kaartclub, bingo)	23%	9%
andere activiteiten	12%	5%
geen enkele activiteit	2%	18%
weet niet / geen antwoord	9%	17%
n	324	1.894

Figuur 2.3 Gewenste activiteiten, aantallen

Zoals te zien is zouden de meeste stadjers naar een buurtcentrum gaan om iets te leren. Maar ook culturele activiteiten zoals zingen of samen koken, sport en bewegen zouden aanleiding kunnen zijn het buurtcentrum te bezoeken. Activiteiten voor ontmoeting en ontspanning, zoals kaarten of bingo, staan onderaan in het rijtje, met ruim 250 liefhebbers of 11 procent van alle respondenten (23 procent bezoekers en 9 procent niet-bezoekers).

Een deel van de niet-bezoekers, maar ook een klein deel van de bezoekers, heeft geen behoefte aan activiteiten.

Als laatste hebben we alle respondenten gevraagd of ze als vrijwilliger zouden willen werken in een buurtcentrum. De uitkomsten zijn te zien in tabel 2.5..

Tabel 2.5 Bereidheid tot vrijwilligerswerk in buurtaccommodatie

antwoord	bezoekers	niet-bezoekers
ik doe dat al	25%	2%
ja	12%	9%
nee	44%	66%
weet niet / geen antwoord	19%	23%
n	323	1.889

Rond de 10 procent van de stadjers is bereid vrijwilligerswerk in een buurtaccommodatie te doen, zowel onder bezoekers als onder nietbezoekers. Hier ligt dus onbenut potentieel.

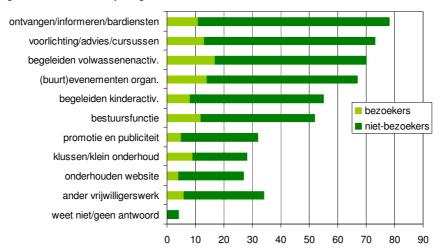
Een kwart van de bezoekers van buurtaccommodaties doet daar al vrijwilligerswerk. Dit past goed bij de uitkomst van de Enquête leefbaarheid en veiligheid. Daarin gaf een kwart van alle stadjers aan vrijwilligerswerk te doen.

Voor de toekomst van de buurtcentra zou dit betekenen dat verhoging van de bezoekersaantallen ook een verhoging van het aantal vrijwilligers mee zou brengen. Omgekeerd betekent een toename van het aantal vrijwilligers dat er meer mogelijkheden ontstaan in de buurtcentra.

Van de niet-bezoekers doet 2 procent vrijwilligerswerk in het buurtcentrum. Dit zijn deels personen uit de groep die wel in het buurtcentrum komt maar niet vaker dan 6 keer per jaar. Verder is het ook mogelijk dat mensen taken uitvoeren voor het buurtcentrum, maar niet deelnemen aan activiteiten.

De meerderheid van de stadjers heeft er geen behoefte aan om als vrijwilliger in een buurtcentrum aan de slag te gaan, bij de nietbezoekers is dit percentage het hoogst. Dit is niet verrassend omdat deze respondenten weinig in aanraking komen met buurtcentra.

De mensen die antwoordden vrijwilligerswerk te willen doen in het buurtcentrum, hebben we gevraagd wat ze dan zouden willen doen.

Figuur 2.4 Gewenst vrijwilligerswerk, aantallen

Van de mensen die vrijwilligerswerk willen doen zouden de meesten zich bezig willen houden met activiteiten binnen het buurtcentrum: ze willen activiteiten begeleiden, organiseren of geven.

Het ontvangen en informeren van bezoekers en het vervullen van bardiensten staat als afzonderlijk vrijwilligerswerk bovenaan de lijst. De andere meer ondersteunende vrijwilligersfuncties staan in de onderste helft van de lijst: bestuurswerk, PR-werk, klussen en klein onderhoud en het onderhouden van de website.

2.2 Opmerkingen

Aan het eind van de enquête konden respondenten opmerkingen en commentaar kwijt. Deze paragraaf geeft een korte samenvatting van aspecten die hier zijn vermeld, en die nog niet eerder zijn behandeld.

Veel mensen zijn positief over de buurtaccommodaties. Zij vinden het belangrijk voor de wijk dat er een buurtcentrum is. Volgens de respondenten zijn buurtaccommodaties belangrijk voor jongeren en ouderen. Sommigen geven aan zelf geen gebruik te maken maar desondanks het belang ervan in te zien. Daarnaast zeggen sommigen na pensionering zeker gebruik te gaan maken van het buurtcentrum. Er is ook enige angst voor bezuinigingen. Andere mensen vinden echter dat buurtaccommodaties geldverspilling zijn.

Enkele respondenten geven aan geen buurtcentrum te kennen of niet bekend te zijn met de activiteiten. Ook is het buurtcentrum soms te ver weg of is er geen aanwezig in de buurt. Er zijn mensen die om deze reden een ander buurtcentrum bezoeken. Er zijn echter ook mensen die een ander centrum bezoeken omdat dit hen beter bevalt. Ten slotte geeft een aantal mensen aan het buurtcentrum een enkele keer te bezoeken, bijvoorbeeld om te stemmen, de bibliotheek te bezoeken of te vergaderen.

4. Samenvatting en conclusies

Het accommodatiebeleid van de gemeente Groningen wordt geëvalueerd. Om vooral ook niet-bezoekers van de buurtaccommodaties een stem te geven is een enquête over buurtaccommodaties voorgelegd aan het Stadspanel. Dit is een grote groep stadjers die hun mailadres hebben gegeven om mee te werken aan internetonderzoek van Onderzoek en Statistiek Groningen.

De meerderheid (68 procent) bezoekt geen buurtaccommodaties en een kleine groep bezoekt de buurtcentra alleen om kinderen te brengen of te halen. Bijna 30 procent bezoekt wel eens een buurtaccommodatie, de helft hiervan minder dan 6 keer per jaar.

In deze rapportage rekenen we respondenten die 6 keer per jaar of vaker een buurtcentrum bezoeken tot de bezoekers. <u>Tot de niet-bezoekers</u> <u>rekenen we ook de minder frequente bezoekers en de brengers/halers van kinderen.</u>

De verbeterpunten die we uit te resultaten kunnen afleiden zijn:

- Meer bekendheid geven aan activiteiten
- Meer bekendheid geven aan de buurtcentra
- Ander soort activiteiten organiseren voor volwassenen, activiteiten die meer aanspreken
- De bezoekers meer invloed geven op het activiteitenaanbod
- De inhoud van de activiteiten voor kinderen en jongeren
- Meer avondactiviteiten voor volwassenen

Aspecten van buurtcentra die lof oogsten bij bezoekers en/of weinig kritiek krijgen, zijn:

- De activiteiten en hun prijs
- Dichtbij huis
- Ontmoeten van andere mensen
- De vriendelijkheid van de beheerders en de vrijwilligers
- De toegankelijkheid van de buurtcentra, ook voor mensen met een beperking
- Het onderhoud van de gebouwen
- De locatie van het gebouw en de veiligheid van de omgeving

In de toekomst zouden de meeste stadjers naar een buurtcentrum gaan om iets te leren. Maar ook activiteiten op cultureel gebied, zoals zingen of samen koken, en op gebied van sport en bewegen zouden aanleiding kunnen zijn het buurtcentrum te bezoeken. Activiteiten voor ontmoeting en ontspanning, zoals kaarten of bingo, staan onderaan in het rijtje, met 11 procent.

Rond de 10 procent van de bezoekers én de niet-bezoekers is bereid vrijwilligerswerk in een buurtaccommodatie te doen. Hier ligt dus onbenut potentieel. Zij zouden zich bezig willen houden met activiteiten binnen het buurtcentrum: activiteiten begeleiden, organiseren of geven.

BASIS VOOR BELEID

BEZOEKADRES Fendrachtskade 77

Eendrachtskade ZZ 2 9726 CW Groningen

POSTADRES

Postbus 1125 9701 BC Groningen

- **T** (050) 367 56 30
- **F** (050) 367 56 33
- E info@os.groningen.nl
- I www.os-groningen.nl